

Viðmerking:

Sátt og semja, meðan ákærurnar okkum lemja

Ósing í fólkinum

Eg spurdi einaferð eldri mann, hvussu stóðan var í hansara bygd undan fólka-atkvøðuni 14. sept. 1946. Hann svaraði, at tað avgjørt var ein tíð, hann seint fór at gloyma og sanniliga ikki ynskti at uppliva aftur. Fyri tað fyrsta, so var hond ikki tikin í nakað, eingin fór til arbeiðis, eingin fór til útróðurs ella til annað arbeiði. Á hvørjum húsahoni stóðu menn og umrøddu hesa goðu fólkaatkvøðu, verða skuldi. Men tað mest óhugnaliga, segði hann, var, at menn, sum frá barnsbeini høvdu verið vinmenn nú knappliga gjørdist arvafeigindar. Politikkurin og teirra stóða til loysingina skilti teir at fyri lívið. Eitt annað, sami maður hevði bitit merkið í, var, at menn, sum annars vóru hampamenn, knappliga skiftu hann og gjørdist sum vargar.

Hóast vit enn ikki hava tíkið nokur nevnuverð politisk stig mótvægis einari loysing ella fullveldi, ella hvat teir velja at kalla barnið, so siggja vit longu eina atferð, sum minnir ikki heilt einki um tað, sum heimildarmáður mín greiddi frá. Hetta er sum beint áðrenn kórið fer at syngja. Kórieðrin skal finna rétta tónan og geva kórinum hann. Tónin er sligin ann. Men hóast kórið enn biður eftir kórieðranum, so hoyra vit nakrar djúpar og dökkar bassrøddir. Ein av Sandi og fleiri úr Havn.

Landasvikjarar, quislingar og blóðpengar
Tjóðveldisflokkurin hevur

seinastu tíðina rættliga víst Føroya fólki á hvørjum stóði, vit skulu rokna við, at orðaskiftið hereftir skal verða. "Landasvikjarar", "quislingar" og javnaðarmenn og "blóðpengar" hetta er nakað av tí orðavali, sum Tjóðveldisflokkurin hevur lagt til brots við, nú nakrar fáar dagar fyri aðalorðaskiftið.

Eg havi neyvan nakrantíð lisið greinar, sum hevur verið so gjøgnumsúrðar av hatri, sum tær, sum tingmenn hjá Tjóðveldisflokkinum hava skrivað seinastu dagarnar. Eitt er, at vit tingmenn verða ákærdir fyri bæði líkt og ólíkt, tí vit kunnu hóast alt royna at verja okkum, men verri er, at politikkarar, sum eru farnir frá hesum heimi fyri meira enn 30 árum síðani, kanska áðrenn greinskrivarin var føddur, verða lagdir undir tær mest alvorsomu ákærur, hugsast kunnu.

Tað kann eg siga tær, Páll á Reynatúgvu, at tað er sera ivasamt, um tú hevði verið verður at bundið tveingjurnar hjá honum, sum tú nú ikki vil lata hvíla í friði undir grønnum flagi. Hann kom forrestin eisini úr Sandoyinni. Men gamalt er at Sandi, at munur er á monnum.

Uru tit tingmenn úr Tjóðveldisflokkinum greiðir yvir, hvussu tungar ákærur um landasvik eru? Eru tit greiðir yvir, at eitt samfelag, har aðrar hugsanir enn hjá teimum ráðandi ikki verða góðtiknar, er eitt vandamikilt samfelag?

Kenna tit samfeløg aftur, har óll tæy, sum ikki vóru samd við teimum ráðandi,

vórðu skírd fyri svikjarar og skaðilig?

Annars hevði tað einasta rætta verið, at Javnaðarflokkurin steyndi tykkum fyri ærumeiðing, men tað er fyri tað fyrsta at tillegga tykkum óv nógvan týðning, og harnæst hava vit stórar politiskar uppgávur, vit skulu bæði brúka tíð og kreftir uppá.

Vit leggja teimum orðini í munin

Javnaðarflokkurin innflytur danskarnar politikkarar fyri at forða fullveldistilgongdina, siga teir, og so leggur Javnaðarflokkurin og kanska serliga formáðurin teimum orðini í munin. Hann fortelur teimum, hvat teir skulu siga.

Eg havi verið á landsfundinum hjá Javnaðarflokkinum seinastu 20 árin. Tað hevur aloftast verið soleiðis, at gestir frá hinum norðurlensku javnaðarflokkum hava verið við. Javnaðarhugsjónin er ikki ein dunnuhlyghugsjón. Hon livir í altjóðastøði, og tí er tað fyri okkum púra náttúrligt eisini at samskifta við aðrar um okkara og teirra hugsjónir. Hetta hevur verið ein fastur tættur á okkara landsfundum. Av gestum úr Danmark seinastu árin kann eg nevna Poul Nyrup Rasmussen, Svend Auken, Ole Stavad (hevur verið fleiri ferðir), Sonja Mikkelsen og Hans Jørgen Jensen. Men vit hava eisini av og á havt gestir úr Svøríki, Noregi og úr Íslandi. Fyri okkum er hetta púra náttúrligt. Men fyri paranoidar tjóðveldismenn við skyklappum er her beinavegin talan um trojanskar

hestar.

Sambandsflokkurin hevur eisini altíð gestir úr Vinstra, tá teir halda landsfund, og hvat skeivt er í tí?

Vit ætla okkum at halda fram við hesum uttan mun til, hvat dunnuhlyapolitikkurin hjá Tjóðveldisflokkinum annars sigur.

Og meina tit veruliga, at danskir politikkarar, sum hava vunnið sær ráðharrasess ella framstandandi leiklut í flokkinum, lata sær siga, hvat teir skulu siga? Hvussu leingi yvirlevir tú, um tú bert teir uppattur tað, sum aðrir siga. Tað kunnu tit kanska best greiða frá.

Hvi ræðast sannleikan?

Er tað at skaða fullveldi-verkætlanina, at nokur facts koma á bordið. Høgni Hoydal vildi vera við á fundi á Læraraskúlanum, at hetta var at leggja seg út í føroyskan politikk. Vit áðrir og eisini búskaparfrøðingar skuldu ikki siga tingini við teirra rætta navni, tí tað vildi eisini skaða møguleikarnar. Tað er eins og vit skulu lata fólkið liva í eini trúgv. Vit skulu fyrigikla teimum eitt "Shangrila".

Tað er ein ótrúligur veikleiki at renna undan sannleikanum.

Eg havi stóra virðing fyri teimum tjóðveldismönnum, sum vilja hava loysing og samstundis gjalda tann neyðuga prís. Tað er ein erlig sök. Men eg kann ikki foreina meg við teir, sum vilja hava loysing og samstundis royna at billa øllum øðrum inn, at tað ongan prís hevur.

Skiftistíðin

Hvi skulu danskir politikkarar ikki úttala seg um skiftistíðina? Hon er væl saktans minst líka viðkomandi fyri teir sum fyri okkum. Teir koma jú at gjalda blokkini í skiftistíðini. Tí dugi eg ikki at siggja nakað forgjørt í, at teir hava eina meining um hetta. Og hana duga teir at hava, uttan at eg skal siga teimum tað.

Hvat skuldi annars mítt motiv verið fyri, at skiftistíðin gjørdist so stutt sum gjørligt? Og er tað ikki at tillegga mær evnir, sum eg ikki havi?

Skuldi eg møguliga havt ávirkan á danskir javnaðarmenn (kanska sum takk fyri valið av Bithe Weiss í fjør), hvi skuldi eg so eisini havt ávirkan á aðrar danskir politikkarar. Stavad er sanniliga ikki tann einasti, sum hevur givið til kennar, at talan ikki verður um eina skiftistíð upp á 15 til 20 ár. Tað hava áðrir eisini nevnt m. a. Poul Nyrup Rasmussen (S), Anders Fog Rasmussen (V), Poul Nødgaard (DF), Peter Skarup (DF), Margrethe Auken (SF), Henning Grove (KF).

Landsstýrismáðurin í sjálvstýrismálum hevur nú lagt taktikkini um. Nú sigur hann, at hann ætlar ikki at loysa, og tað hevur hann ongantíð ætlað. Í einari samrøðu við Sosialurin ljóðar hann næstan sum um, at hann ætlar at søkja limskap í Sambandsflokkinum. So nú hevur hann rættliga ørkymlað veljaran. Vanliga hevur annars verið at hoyrt, at eingin veit, hvat Javnaðarflokkurin vil, men nú má

sígest, at fáur veit, kanska ikki teir sjálvir, hvat tað er, sum Tjóðveldisflokkurin vil?

Man tað veruliga vera semju, tit vilja hava?

Men lat tað fara fyri fyrst. Annars leggur Høgni Hoydal nú upp til ta breiðu semjuna. Skilagott, sjálvt um hetta átti at verið gjørt fyri langari tíð síðan. Hann leggur upp til breiða semju í Uttanlandnevndini, og tað er eisini skilagott, hóast vit av ringum royndum vita, hvat tað merkir, tá loysingarmenn leggja ráð saman. Tað kostaði andstøðuni formansskapin í nevndini á sinni.

Men eg má erliga siga, at eg haldi ikki, at tingmenn Tjóðveldisflokksins og áðrir við hava lagt upp til konstruktivt samstarv.

Tit hava lagt grundarlagið. Tit hava sligið tónan ann. Og skuldsættingar sum "landasvikjarar" og "quislingar", og at vit hava fingið "blóðpengar", er ikki nakað serliga gott útgangstøði fyri hvørki aðalorðaskifti ella breiðum semjum.

Keypmannahavn 1. okt. 1999
Jóannes Eidesgaard

Høgni er fyrsti KT-vørðurin í ríkinum

KT: Á eini lítlari samkomu seinnapartin hósdagin fekk Høgni Hammer handað prógv sum fyrsti KT-vørður í ríkinum

SVEINUR TRÓNDARSON

Talið og slagði av útbúgv-ingum legst til so hvørt sum tóknin mennir samfelagið. Og viðhvørt hendir tað seg eisini, at foroyingar uppliva eina »heimsdebut« um vit kunnu kalla tað so.

Høgni Hammer er, um ikki ein heimsdebut, so ein ríkisdebut. Hann er nevniliga tann fyrsti KT-vørðurin í danska ríkinum. Saman við tveimum øðrum stóð hann royndina, og tí kann kalla seg KT-vørð, ella IT-supporter, sum tað eitur á altjóða donskum.

Og fyri at tað ikki skal vera lygn, so var Høgni Hammer, eisini tann fyrsti sum var til royndina, so tað kann av sonnum sigast at hann varð fyrstur.

Lært hjá Formula Xerox

Lærutíðina hevur Høgni Hammer staðið hjá Formula Xerox, har Pauli Jacobsen hevur verið lærumeistari.

Hetta er fyrstu ferð, at Formula Xerox hevur havt lærling, og tí var dagurin serligur fyri fyrítøkuna eins væl og hann var fyri lærling.

Høgni Hammer fekk prógv sitt handað á eini samkomu seinnapartin hósdagin, har nýutnevndi stjórin Óli Hansen ynskti honum tillukku við lærubrævinum. Afturvíð ynskjunum og blómum fekk hann boðið starv hjá fyrítøkuni eisini, og tí tók hann av.

Byrjaði sum datamekanikari

Hóast Høgni varð avlærdur sum KT-vørður hósdagin, so var tað ikki í hesi útbúgving hann byrjaði fyri tveimum og einum hálvum ári síðani.

Tá fór hann undir eina fimra ára útbúgving, sum verður kallað datamekanikara. Men sum hjá so mongum, so helt hann at tað var í meira lagi at taka í einum, og tí setti hann seg í sam-

band við Læraráðið, sum tá enn var til, fyri at fáa loyvi til at skifta til KT-vørð í staðin.

Hetta var í lagi, hóast hann, sum eip av teimum fáu, fekk settar treytir frá formanninum. Hann legði unga manninum eina við, at halda fram við datamekanikaraútbúgvingini tá hann var liðugur við KT-vørðin.

Hetta jattaði ungi maðurin, men tað var nokk ikki tí, at tað var formáðurin í Læraráðnum segði tað, nokk heldur tí at formáðurin í Távrandi Læraráðnum æt Jógvan Hammer, og er pápi Høguna.

Fer at halda fram

Sum tann skilagóði ungi maðurin Høgni er, so hevur hann longu nú avgjørt, at hann fer at halda fram við útbúgvingini til datamekanikara, eins og hann lovaði pápa sínum.

Hann skal sambært treytunum, sum hann gekk undir fyri at kunna flyta til KT-

Høgni Hammer gjørdist hósdagin fyrsti KT-vørðurin yvirhøvur í danska kongarikinum. Tað var Pauli Jacobsen frá Formula Xerox, sum handaði honum lærubrævi, á eini samkomu seinnapartin hósdagin

vørð, biða í eitt hávlt ár, áðrenn hann fer undir aftur útbúgvingina, og tað ætlar

hann sær so at gera.

Í fyrsta umfari ætlar Høgni sær at arbeiða hjá

Formula Xerox, har hann nú er í fullum fóstum starvi, og tað gleðir hann seg til.